

5 Taş Sosyal ve Finansal Liderlik Programı

Gerçeği Kurgudan Ayır. Keşfet. Düşün. Araştır. Harekete Geç!

--Program Raporu--

5 Taş Sosyal ve Finansal Liderlik Programı

Final Raporu
Mayıs, 2020

Bu rapor 5 Taş Sosyal ve Finansal Liderlik Programı'nın 2019-2020 eğitim öğretim dönemi için final raporudur.

2019-2020 Eğitim Öğretim Yılında Yapılanlar ve Programın Sosyal Etkisi

Kitaplar Yenilendi

Bir önceki dönemde kullanılan kitaplar içerisindeki yazım hataları düzeltildi. İçerisindeki bazı bölümler daha önce bu programı uygulamış kişilerden gelen geri bildirimler doğrultusunda yerelleştirilerek daha anlaşılır hale getirildi. Aynı zamanda da tasarımsal olarak da yenilendi.

Öğretmenlerden aldığımız ihtiyaç sayıları göz önünde bulundurularak 425 adet 1-4. sınıflara yönelik kaynak kitap basıldı.

“425 yenilenmiş kitap”

Bireysel Başvurular

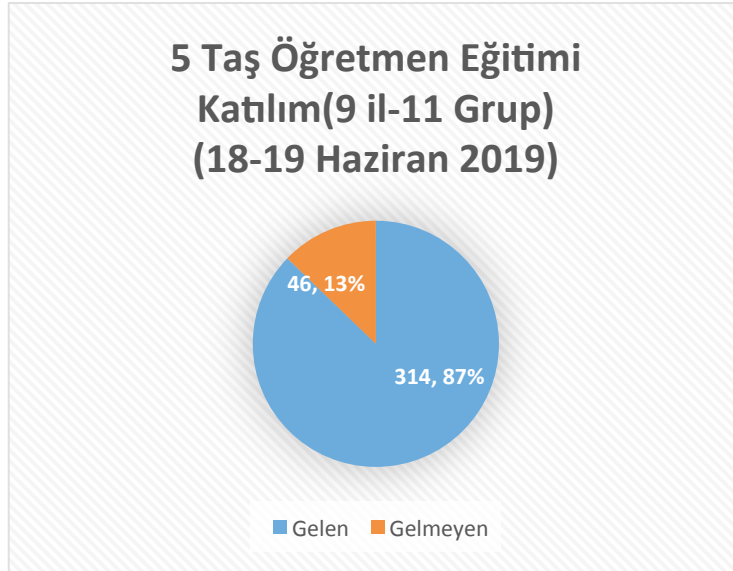
Projenin yapılmasına uygun olarak belirlenen iller dahilinde bireysel başvuruları aldık . Kabul süreçlerinde dikkate alınan kriterlerin başında operasyonel mümkünlük ve mentor görüşleri geldi.

İl	Başvuru
ADANA	99
BALIKESİR	66
BURSA	68
DENİZLİ	52
ESKİŞEHİR	51
GAZİANTEP	112
ISPARTA	56
İÇEL (MERSİN)	71
SAMSUN	67
Toplam	642

“9 il ve 642 bireysel başvuru”

Öğretmen Eğitimi

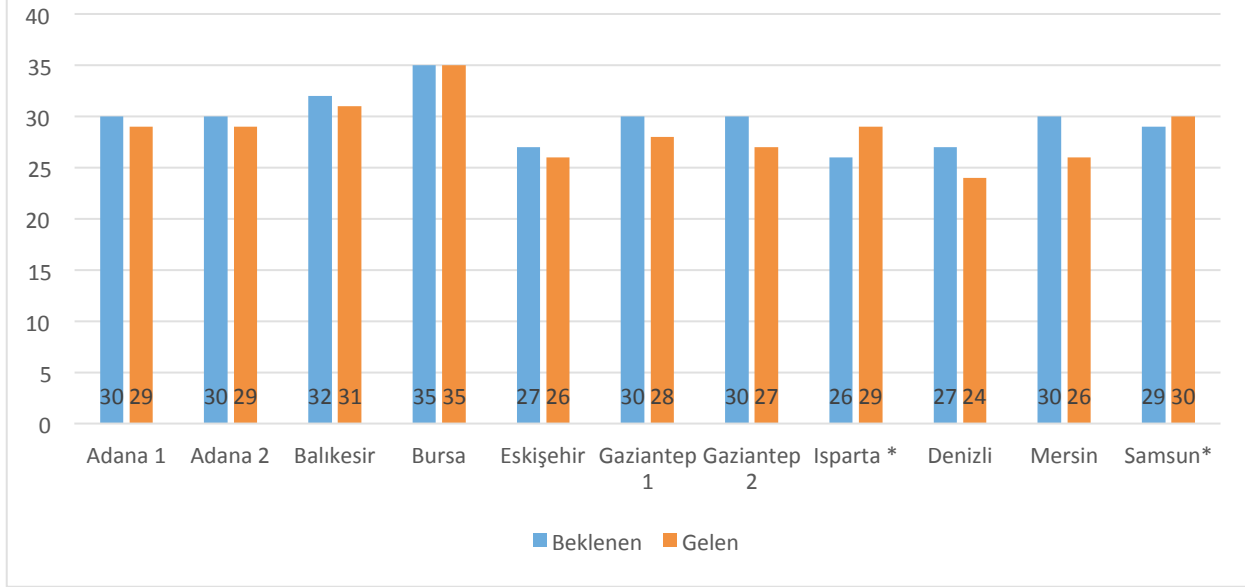
Bireysel başvurular sonucunda katılımcı olarak belirlenen 314 kişi eğitimlere iştirak edere %87 gibi bir yüksek katılım oranı yakalamamızı sağladılar.

“%87 oranında katılım başarısı”

- Toplamda 360 öğretmenin katılımı öngörülüp, 314 kişinin katılımı ile yüksek bir katılım oranına ulaşılmıştır.

5Taş- Öğretmen Eğitimi İllere Bağlı Katılım Grafiği (18-19 Haziran 2019)

- İller bazında çok yüksek bir katılım oranına ulaşılmıştır.

*Isparta ve Samsun illerinde beklenen katılımcı sayısının üzerinde bir katılım sağlanmıştır.

Mentor Kısmi Zamanlı Eğitimciler

Öğretmen eğitimlerimiz ve program aşağıdaki 24 Mentor KZE'lerimiz ile gerçekleştirilmiştir.

2019-2020 Eğitim Öğretim Dönemi 5 Taş Programı Uygulayıcı ve Mentör KZE'ler Listesi

İller	Grup Mentörleri	Grup Mentörleri
1 Adana	Mihrunisa Duran- Muzaffer Kaya- Osman Zafer Güler	Tülin Kalkan- M.Akif Özdemir
2 Balıkesir	Ülkü Kahraman -Özden Ucal	
3 Bursa	Nihan Toptan-Özgür Öğüt	
4 Eskişehir	Ömer Nalbant- Ömer Garan	
5 Gaziantep	Arzu Ökke-Ramazan Yavuz	Uğur Özeren-Bayram Gökçe
6 Isparta	Aysel İnce- Mustafa Soylan	
7 Mersin	Seda Derkuş- Güneş Erkan-	
8 Samsun	Leman Özay- Kemalettin Ak-Mustafa Şener	
9 Denizli	Hoşeda E. Kaynar- Aytekin Kılınç	

eKampüs : Sosyal Öğrenme Grubu ve e-Toplantılar

Çalışmaların takibi ve iletişim için eKampüs platformumuzda sosyal öğrenme grupları oluşturuldu. Bunun yanı sıra yüzyüze mentorluk buluşmalarının olmadığı durumlar için uzaktan toplantı fırsatından faydalanıldı.

“ Uzaktan mentorluk deneyimi ”

Bilgilendirme Kılavuzu

Programın etkin şekilde uygulanması için KZE'lerimize bilgilendirme kılavuzu gönderilerek işleyişin istikrarı ve tutarlılığı sağlandı.

5 Taş Sosyal ve Finansal Liderlik Programı

2019-2020 Eğitim Öğretim Dönemi
Eğitimci Bilgilendirme Kılavuzu

Garanti BBVA İşbirliği

Garanti Kurumsal İletişim ekibiyle programın tanıtımı ve yaygınlaştırılması için planlama toplantısı yaptık. Garanti Kurumsal İletişim ekibiyle yaptığımız planlama doğrultusunda Finansal Okuryazarlık ve eğitiminin önemini kapsayan blog yazıları Garanti Bankası bünyesinde yayımlandı.

Aflatoun International Toplantısı

Aflatoun International tarafından düzenlenen yıllık toplantıya 30-31 Ekim-1 Kasım 2019'da Amsterdam'da düzenlendi ve toplantıya Öğretmen Akademisi Vakfı'nı temsilen programın sorumlusu olan Dinçer Demir katıldı ve bir panelde öğretmen eğitimi konusunda konuşmacı oldu.

1. Dönem Faaliyetleri

2019-2020 Eğitim öğretim yılının başlaması ile birlikte programın sorumluluğunu üstlenen uygulayıcı öğretmenler 5Taş programını birinci dönemde uyguladılar..

Mentorluk Buluşmaları

5 Taş programı kapsamındaki mentorlarımız ve uygulayıcı öğretmenler hem yüzyüze hem de online buluşmalar gerçekleştirdiler. Bu süreçte program takibi sağlandı ve uygulayıcı motivasyonları desteklendi. Yapılan toplantılara yönelik raporlar alındı.

İzleme Değerlendirme Çalışmaları

Bu program ile Öğretmen Akademisi Vakfı'nın sosyal etkisinin raporunu sunduğumuz örnek bir pilot çalışma yapılması hedeflendi. Bu amaç ile İzleme-değerlendirme uzmanımız Anıl Derkuş ile birlikte eğitim değerlendirmesinin yanı sıra uygulayıcı öğretmenlerin programın konusu ile ilgili bakış açılarını topladığımız bir öntest-sontest uygulandı. Her ne kadar tüm şehirler için planlama yapmış olmamıza rağmen, pandemi sebebiyle sadece Bursa, Balıkesir ve Eskişehir illerinde toplantılara katılıp odak grup görüşmeleri ile nitel veriler de toplandı.

Saha Ziyaretleri

Bursa, Balıkesir ve Eskişehir illerini merkez ekip olarak ziyaret ettik ve odak grup çalışmaları ile izleme değerlendirme çalışmalarımızın nitel kısmı için veriler toplandı.

* Pandemi sebebiyle okulların kapanmasından dolayı diğer illerimize planlanan ziyaretlerimizi gerçekleştiremedik.

Covid'19 Pandemisi ve Okulların Kapanışı

Tüm bu çalışmaların ardından 1. Dönemi tamamladık ve 2. Dönemin başında başlayan Covid'19 virüsünün sebep olduğu pandemi sebebiyle okullar kapandı. Neler yapabiliriz konusunda illerimizdeki mentor KZE'lerimiz ile online bir toplantı gerçekleştirdikten sonra ortak bir kararla programı erken bitirme kararı aldık. Programı bitirirken planladığımız etki analizi çalışmaları için bazı adımlar belirledik ve kararlar aldık. Bunları:

- Evde kal ve 5 Taş temalı görevler göndererek öğrencilerin programı anımsamaları
- Programın etki analizinin gelecek seneki çalışmaları dahil ederek daha geniş hale getirilmesi
- Bu dönem için öğretmen ve öğrenci son testlerinin uygulanması.

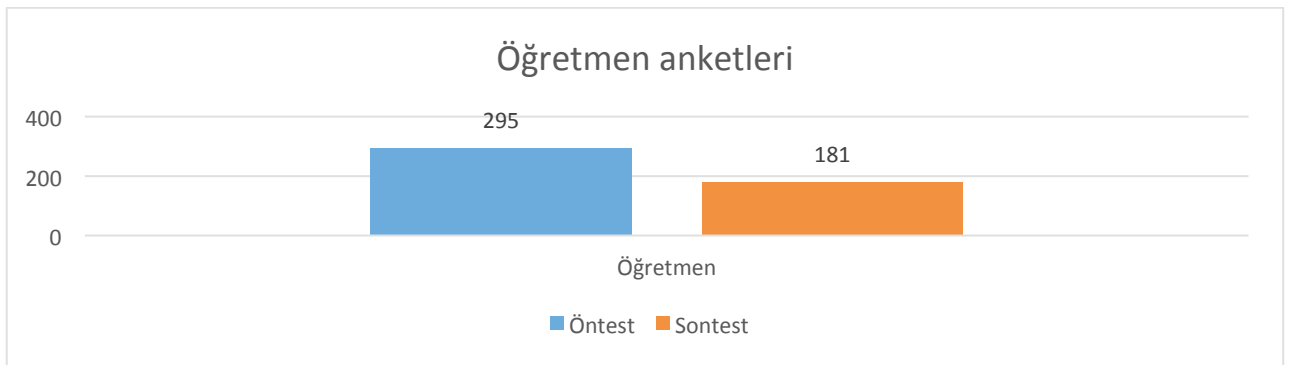
Sayılar aşağıdaki gibidir:

Öğretmen Öntesti **295**

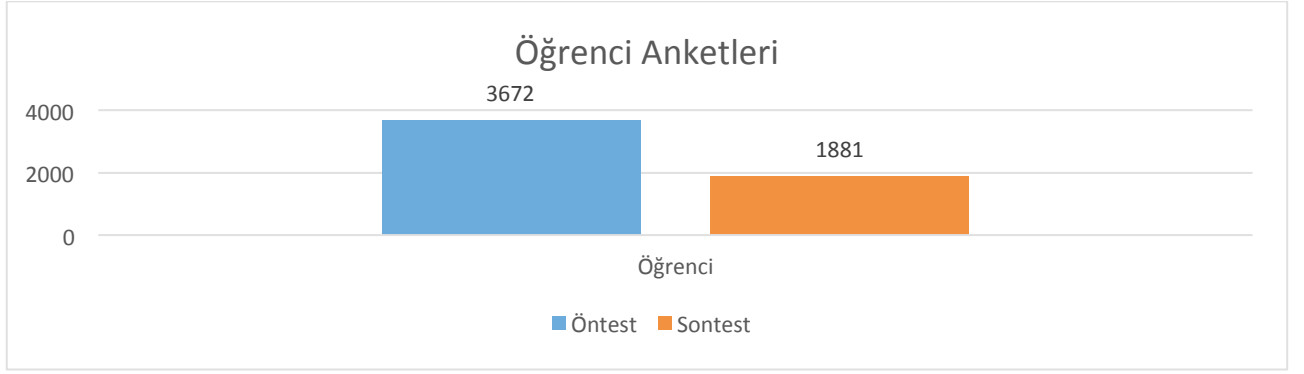
Öğrenci Öntesti **3672**

Öğretmen Sontesti **181**

Öğrenci Sontesti **1881**

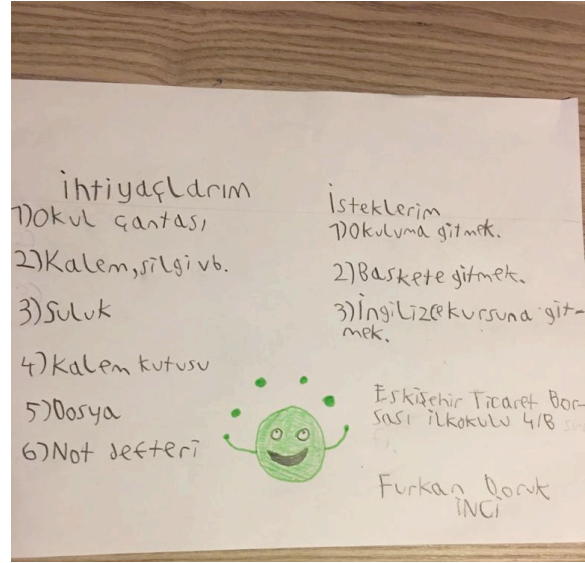

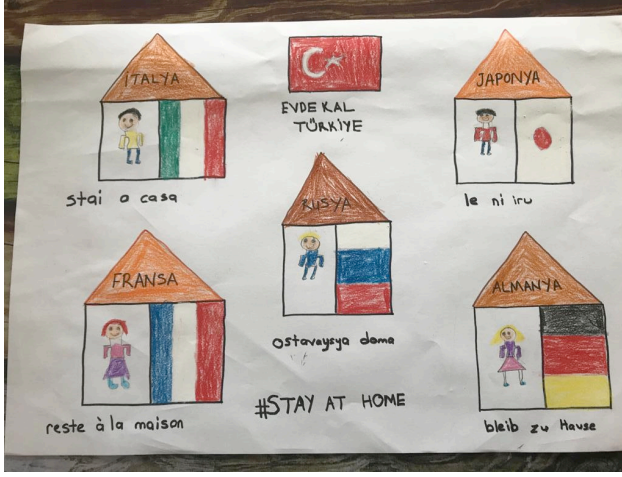

**EvdeKal Kampanyasından bazı görseller

*** Gelen çalışmalar aynı zaman Aflatoun International'ın sosyal medya hesaplarında da paylaşıldı.

5Taş Sosyal ve Finansal Liderlik Programı Sosyal Etkisi

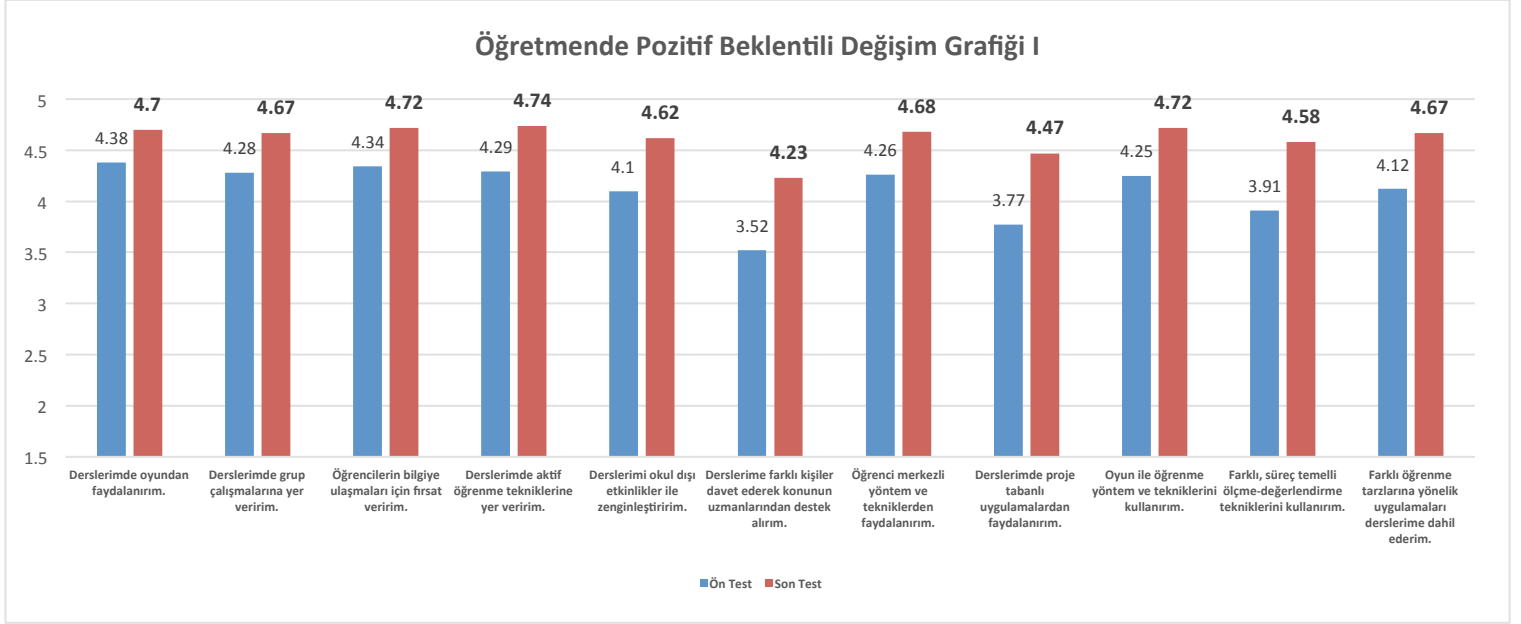
Programın sosyal etkisini ölçmek amacıyla 2019-2020 uygulama dönemi boyunca, öğretmen ve öğrencilere uygulanan ön ve son testler aracılığıyla toplamda **6.029** dataya ulaşılmıştır. Toplam popülasyon ve ulaşılan örnekleme bakıldığında, araştırma evrenini **%99** güven aralığında **±%1,5** hata payı ile temsil ettiği hesaplanmıştır.

**“ Toplamda 6.029 veri
%99 güvenilirlik
±%1,5 hata payı “**

Ön ve son testlerle elde edilen nicel veri, saha ziyaretlerinde yapılan görüşmelerden elde edilen nitel veri ile yorumlanmış ve daha anlamlı bir hale getirilmiştir. Güvenilirlik referansını yükseltmek ve yanıtlama motivasyonlarını nötralize etmek adına ön-test ve son-test eşleştirmesinde öğretmen ve öğrencilere 6 haneli bir kodlama sistemi uygulanmıştır. Bu kod, ismin ikinci harfi, doğum yılı ve soyadın ikinci harfinden oluşmaktadır. Kodlama sistemi aynı zamanda kişilerin anonim kalabilmesini de sağlayarak verecekleri yanıtları güvenli hale getirmektedir.

Öğretmen Etkisi

Projenin tüm bu faaliyetlerden önce ve sonrasını karşılaştıran ve öğretmenin uzun vadeli etki ve değişimine odaklanan ön-son test sonuçları bu bölümde paylaşılmıştır. Öğretmenlerin hiçbir proje faaliyetine katılmadan, eğitim almadan önceki durumları ile projenin tüm eğitim ve sınıf içi faaliyetlerini tamamladıktan sonraki durumları gösterilmiştir.

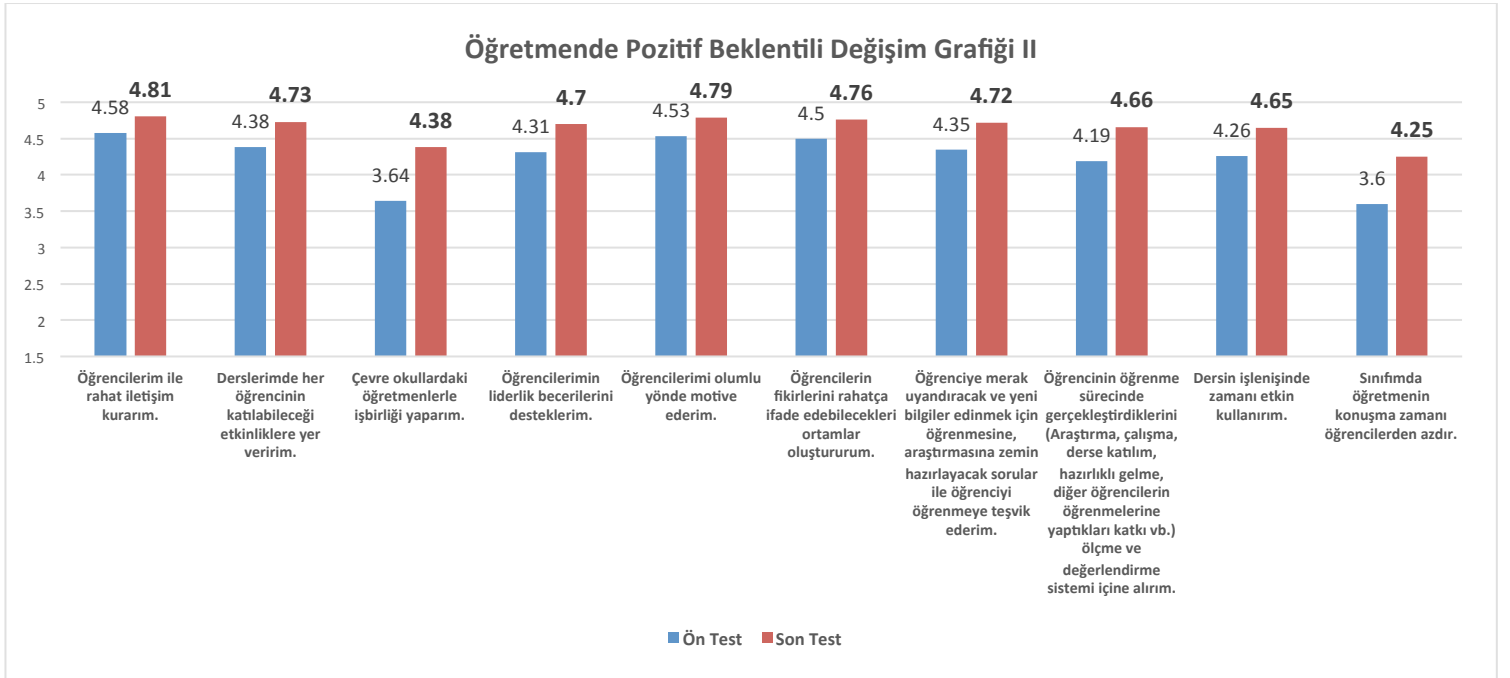
Yukarıdaki Pozitif Beklentili Değişim Grafiği'nde, öğretmenlere 5'li likert ölçekle sorulan kazanımlardan pozitif değişim (puanda artış) beklenen ifadeler gösterilmektedir. Eğitimde gerçekleşen bilgi artışı, farkındalık ve algı değişikliğinin çok daha fazlası öğretmenlerin 5Taş programını sınıflarında uygulamasından sonra gerçekleşmiştir.

Yukarıdaki ve aşağıdaki Pozitif Beklentili Değişim Grafikleri'nde tamamı görülebilecek 21 ifadeli pozitif kategorik kazanımın 21'inde de pozitif değişim gerçekleşmiştir. Bu kazanımlar, 5Taş Sosyal ve Finansal Liderlik programının işlev ve katkılarını, içerik ve kullanım alanlarını barındırır. **3,77'den 4,47'ye** olağandışı bir yükseliş gözlenen kategori **"Derslerimde proje tabanlı uygulamalardan faydalanırım."** ifadesidir. Daha önce proje tabanlı uygulamalardan hiç faydalanmayan öğretmenler 5Taş projesiyle bunu ilk kez tecrübe etmişlerdir.

“ Öğrenciyle ile iletişimde rahatlık, çevre okullardaki öğretmenlerle işbirliği, zamanı etkin kullanma, derse farklı konularda uzman kişiler davet etme, öğrencinin kendi öğrenme sürecine uygun ortamlar yaratma motivasyonu gibi

İkinci en yüksek değişim gözlenen kazanım, *öğretmenlerin sınıftaki konuşma sürelerine* yöneliktir. Programın doğrudan hedefi olmadığı halde 5Taş projesiyle birlikte öğrencilerin sınıf

İçerisindeki konuşma süreleri artmış, öğretmenlerinki azalmıştır. Böylelikle proje öğrencilerin aktif katılımını desteklemiştir. Bunun yanında, 5Taş projesiyle birlikte öğretmenlerde **öğrenciyle ile iletişimde rahatlık, çevre okullardaki öğretmenlerle işbirliği, zamanı etkin kullanma, derse farklı konularda uzman kişiler davet etme, öğrencinin kendi öğrenme sürecine uygun ortamlar yaratma motivasyonu** gibi konularda pozitif değişim gözlemlenmiştir.

Öğretmenlerin İfadeleriyle Projeden Elde Ettikleri Kazanımlar:

- "Öğrenciler daha sosyal, kendilerini ifade edebilen, grup ve işbirliğine katkı sağlayan, özgüveni gelişen bireyler oldular."
- "Kendine güven ve keşif, planlama, empati kurma, işbirliği becerilerinin ve sosyal sorumluluk çalışmalarında görev alma bilincinin gelişmesi yönünde öğrencilerimin kazanımları olduğunu düşünüyorum."
- "Tasarruf yapmayı ve önemi kavradığını, bütçeler, gelir gider hesabı, başkalarına saygı, insanları olduğu gibi kabul etme, araştırma en önemlisi öğrenmeyi öğrenme konusunda farkındalık oluşturduğumu düşünüyorum."

- "Sosyal yönden farklı bakış açıları kazandılar. Özgüvenleri arttı. Sorumluluk bilinçleri gelişti. Pek çok sosyal girişim çalışmasında gönüllü yer aldılar."
- "Empati kurma, tasarruf bilinci, yardımlaşma, el-göz koordinasyonu geliştirici etkinlikler, grupla çalışma gibi birçok alanda faydalı etkinlikler yaptık. Projeyi hazırlayan, bizleri dahil eden tüm hocalarıma teşekkür ederim."
- "Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenci ve anneleri ile birlikte yürüttük bu çalışmalarını. Anne ve çocuğu birlikte yaptıkları çalışmalarda çok başarılar elde ettik. Bağımsız olarak özel eğitim ihtiyacı olan çocuklarımız bu çalışmayı tamamlayamaz bunun için ömür boyu yanında olan annesi ile bu çalışmalar paylaştı ve gerçekten engelli bireylerin elinden tutulunca toplum entegrasyonunun çok kolay ve çabuk olduğu tespit edildi. Umuyorum özel çocuklar için bu çalışmaların çeşitlenmesi. Yapılan gezi gözlemler ve elde edilen ürünlerin satışları çok güzel ve büyük katılımlarla yapıldı. Planlanan amaçların büyük çoğunluğuna ulaşıldı. Herkese teşekkürlerimi sunuyorum ben."
- "Öğrencilerim okuldaki diğer sınıflardaki öğrencilere, çalışmalarınıyla liderlik yapıyorlar. Benim için kendilerini ifade edebilmeleri önemliydi. Öğrencilerimin özgüven kazandıklarını gözlemledim. Çocukların uluslararası uygulanan bir programda yer almaları onlar mutlu ediyor. Hak ve sorumluluk farkı ve aralarındaki ilişki hakkında fikir sahibi oldular. Bireysel farklılıklara saygı duymayı öğrendiler."
- "Tutumlu olmayı haklarını, ihtiyaçlarını, yardımlaşmayı bilen, farklı yaşamları tanıyıp kabul eden öğrenciler olmalarına katkı sağladığını düşünüyorum."

Öğrenci Etkisi

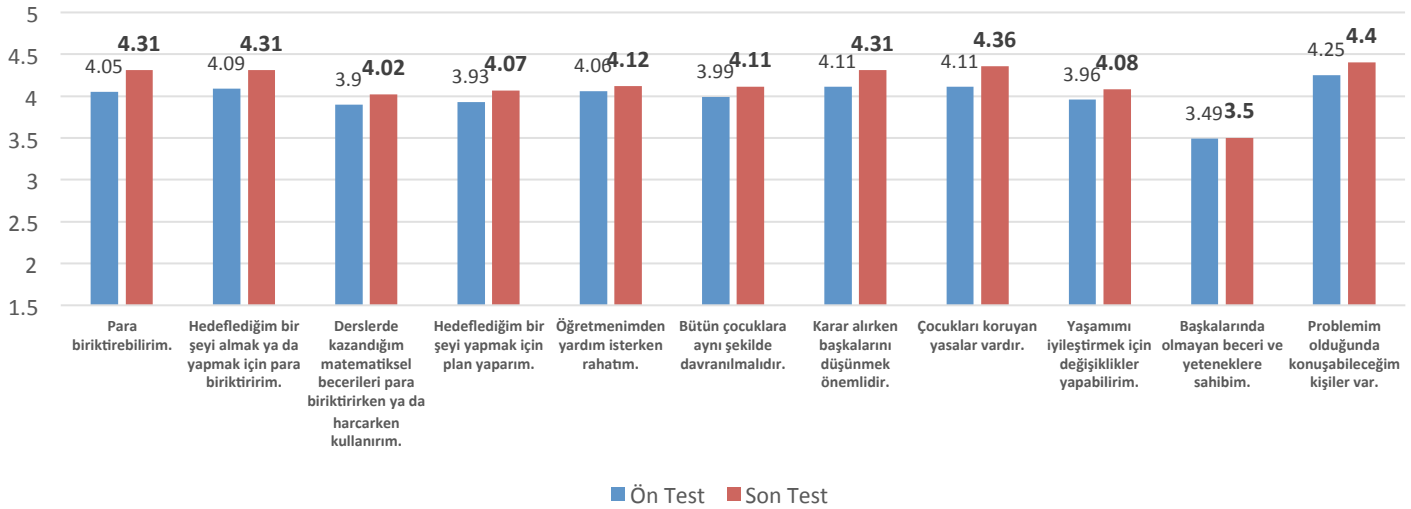
Bu bölümde eğitim alan öğretmenlerin uygulamaları yaptıkları sınıflardaki öğrencilerdeki değişimler paylaşılacaktır. Öğrencilerdeki bir dönemlik etkiye odaklanan ön-son test sonuçları bu bölümde paylaşılmıştır. Bu bölümde, öğrencilerin hiçbir proje faaliyetine katılmadan önceki durumları ile projenin tüm faaliyetleri tamamladıktan sonraki durumları gösterilmiştir.

Öğrencilere proje başlamadan önce genel beklentileri açık uçlu bir şekilde sorulmuştur. Öğrencilerin genel beklentilerine bakıldığında, en yüksek tekrar eden beklentiler **takdir almak** ve **başarılı olmak** olarak görünüyor. Bunun dışında öğrencilerin beklentileri arasında, *spor ve eğlence aktiviteleri, başarılı bir şekilde eğitim dönemini tamamlamak, güzel arkadaşlıklar, olumlu özelliklerini artırma, sorumluluklarını yerine getirmek, sosyal becerilerinde ilerlemek, arkadaşlarla iyi geçinmek* gibi beklentiler yer alıyor.

Çalışmalar, 7-11 yaş grubu öğrenciler ile yürütüldüğü için açık uçlu sorularda bazı katılımcıların veli ya da öğretmen gözetiminde doldurulan anketler ve yanıtlar ortaya çıkmıştır. Arada "*çocuğumun*" şeklinde ifadeler içeren yanıtlar sıklıkla mevcut. Bunların yanı sıra içinde "*başarı, çalışkanlık, takdir, sınav notlarını yükseltmek*" gibi kavramların geçtiği yanıtlar bulunuyor.

Son testte bu dönem gerçekleştirdikleri kazanımlara gelen yanıtlarda ise *kendimi geliştirme, eksik yönlerimi bulup tamamlamaya çalışma, yeni şeyler öğrenme, sosyal faaliyette bulunma, arkadaşlık ilişkilerimi geliştirme, daha güzel ve temiz bir dünya için, herkesin birbirine saygı ve sevgi duyduğu bir dünya için bir şeyler yapabilme, eğlenerek öğrenme* yer almaktadır.

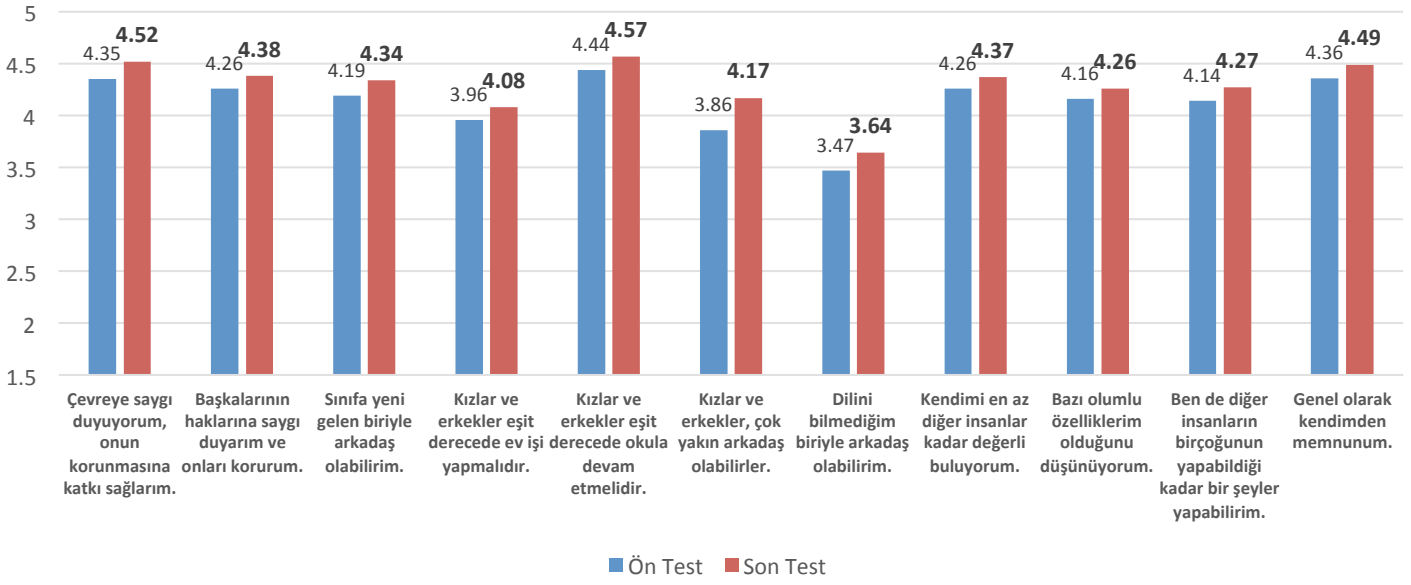
Öğrencide Pozitif Beklentili Değişim Grafiği I

Yukarıdaki grafikte yer alan Pozitif Beklentili İfadeler, öğrencilere sürecin başında ve sonunda uygulanan ön-son testlere ait ortalamaları göstermektedir. Burada en yüksek değişim puanı "**Para biriktirebilirim.**" ifadesine aittir. Öğrenciler yapılan sınıf içi uygulamalarla en çok kendileri için ya da sosyal bir fayda için tasarruf etmeyi ve para biriktirmeyi öğrenmişlerdir. Bunun dışında *derslerde elde edilen matematiksel becerileri gündelik pratiklerde ve finansal konularda kullanma, plan yapma becerisi, öğretmenden destek isterken rahat hissetme, karar alırken başkalarını da düşünme* gibi durum ve kazanım ifadelerinin yer aldığı grafikte, tüm kazanım ifadelerinde pozitif değişim (puanda artış) gerçekleşmiştir.

“ Para biriktirebilirim.”

Öğrencide Pozitif Beklentili Değişim Grafiği II

Her ne kadar öğrenciler dolaylı yoldan bu projenin diğer bir hedef faydalanıcısı olsalar da, eğitimi alan öğretmenlerin farkındalıklarını, eğitimde öğrendikleri bilgi ve uygulamaları sınıflarına taşımalarının öğrenci üzerindeki etkilerine dair yüksek güvenilirlik derecesinde kanıt elde edilmiş ve gerçekleşen pozitif etki sonuçlarına yansımıştır. Birinci grafiğin devamı olan yukarıdaki grafikte de tüm ifadelerde pozitif değişim gerçekleşmiştir. Burada en öne çıkan kazanımlardan "Kızlar ve erkekler çok yakın arkadaş olabilirler" ifadesi "çok yakın" gibi manipulatif çeldirme vurgusuna sahipken +0,31 ile en yüksek değişim puanına sahip kazanım olmuştur. Bu grafikte yine çevreye saygı duyma ve koruma, başkalarının haklarına saygı duyma ve koruma, sınıfa yeni gelen biriyle arkadaş olabilme, dilini bilmediği biriyle arkadaş olabilme, kendini değerli bulma ve kendinden memnun olma gibi durumlarının tamamında pozitif değişim gerçekleşmiştir.

“ Çevreye saygı duyma ve koruma, başkalarının haklarına saygı duyma ve koruma, sınıfa yeni gelen biriyle arkadaş olabilme, dilini bilmediği biriyle arkadaş olabilme, kendini değerli bulma ve kendinden memnun olma gibi durumlarının tamamında pozitif değişim ”

Son testin uygulama süreci Covid-19'a bağlı pandemi sebebiyle karantina dönemine denk gelmiştir. Öğrenciler bu süreçte evlerinden, önce kendi yerellerine sonra tüm dünyaya yaratıcı ve üretken

biçimde "Evde kal" mesajları vererek sosyal fayda yaratmaya devam etmişlerdir. Son testte yer alan "Karantina bittiğinde yapmak istediğin ilk şey nedir?" sorusuna, değerlendirmeye katılan 1796 öğrencinin tam 1698'i "okulumu gitmek", "sınıf arkadaşlarıma kavuşmak", "öğretmenimi görmek" yanıtını vermiştir. Buna dayanarak rahatlıkla ifade edilebilir ki, *projenin en önemli başarılarından biri*, bir bütün olarak okul ekosisteminin tüm bileşenlerini sevdirmek ve aidiyet duygusunda görülen artıştır.